

Oponentský posudek dizertační práce

Poruchy funkcí štítné žlázy po radioterapii nádorů hlavy a krku.

MUDr. Ladislav Bernát

Univerzita Karlova v Praze
Lékařská fakulta v Plzni
Stomatologická klinika

Prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D.
oponent

Poruchy funkcí štítné žlázy po léčbě onkologicky nemocných znamenají významné snížení jejich kvality života. Autor se zabývá vlivem radioterapie a chemoterapie na nádory hlavy a krku, což je při jeho specializaci zcela logické. K tomuto poškození funkce štítné žlázy však dochází i při léčbě jiných onkologických onemocnění jako jsou nádory prsu či mízních uzlin. Jakákoliv expozice štítné žlázy vede ke snížení její funkce, zejména při použití tumoricidních dávek ionizujícího záření nad 50 Gy.

Autor se ve své dizertační práci velice obšírně zabývá etiologií, epidemiologií a charakteristikou nádorů hlavy a krku. Velice pečlivě se v teoretickém úvodu věnuje jednotlivým druhům ionizujícího záření, kdy je z textu patrné, že ač je jiné specializace, správně pochopil rozdílné biologické působení různých zdrojů ionizujícího záření. Věnuje se pečlivě konkomitantní radiochemoterapii i vlivu různých frakcionačních schémat, jak na zdravou, tak nádorovou tkáň v oblasti hlavy a krku.

V experimentální části vychází z vlastního pozorování 43 pacientů s nádory hlavy a krku mimo štítnou žlázu léčené radioterapií, kdy odebírá thireostimulační hormon TSH, volného thyroxinu FT4 a volného trijodtrionínu FT3. Proti tomu komparuje výsledky u ozářených nemocných s kontrolní skupinou 40 nemocných, kteří jsou léčeni pro stejnou malignitu pouze chirurgicky.

Ve svém souboru nachází u ozařovaných nemocných 34% výskyt hypothyreózy, což odpovídá literárně udávaným hodnotám 3-47%. V následné diskusi se autor zabývá zamýšlením nad hloubkou hypothyreózy, časem jejího nástupu a délkou trvání. Zamýšlí se nad jednotlivými faktory, které přispívají ke vzniku hypothyreózy, zejména na vztah mezi dávkou záření a incidencí hypothyreózy. Poukazuje na to, že žádný algoritmus doposud vypracován nebyl a v dospělé populaci nejsou ani známy toleranční dávky pro štítnou žlázu. Poukazuje, že za významný moment pro vznik hypothyreózy je považována konkomitantní radioterapie, touto léčebnou metodou bylo léčenou v souboru pouze 5 nemocných, nemůže se tedy vyjádřit.

V závěru se zamýšlí nad možností léčby či prevence hypothyreózy a správně popisuje, že zde existuje mnoho názorových proudů, kdy k vypracování jasného léčebného algoritmu chybí data z velkých klinických studií.

Pan MUDr. Ladislav Bernát, ve své práci prokazuje, že zvládl metodiku vědecké práce. Jeho výzkum jasně naznačuje směr, kterým by se měl vydat další výzkum i léčba nemocných se sníženou funkcí štítné žlázy po radioterapii.

Práce je psána správnou češtinou na 90 ti stranách. Je adekvátně graficky doplněna s bohatou citací zdrojů.

Doporučuji dizertační práce MUDr. Ladislava Bernáta přijmou k obhajobě a po jejím úspěšném zvládnutí udělit MUDr. Bernátovi vědecký titul Ph.D.

V Plzni

28.2.2015

Prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D. MHA

přednosta

Onkologická a radioterapeutická klinika FN a LF UK v Plzni

Vedoucí Komplexního onkologického centra FN v Plzni

Alej Svobody 80

304 60 Plzeň

